

เขื่อนอุบลรัตน์

ขอนแก่น ดินแดนแห่งศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของแผ่นดินที่ราบสูงของประเทศไทย มีสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณคดี และแหล่งความงามตามธรรมชาติมากมาย ที่มีชื่อเสียงไปทั่ว ทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ ณ ดินแดนแห่งนี้ ยังเป็นที่ตั้ง เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนพลังน้ำ แห่งแรกของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกด้วย

ลักษณะเขื่อนและโรงไฟฟ้า เขื่อนอุบลรัตน์ เดิมชื่อ เขื่อนพองหนิบ สร้างปิดกั้นแม่น้ำพองที่อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เป็นเขื่อน ไฟฟ้าพลังน้ำแห่งแรกที่ กฟผ. ได้สร้างขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นแห่งที่สอง ของประเทศไทยต่อมาจากเขื่อนภูมิพล

ตัวเขื่อนเป็นหินถมแกนดินเหนียว มีความยาว ๘๘๕ เมตร สูง ๓๒ เมตร ระดับสันเขื่อนอยู่ที่ +๑๘๕ เมตร (รทก.-ระดับน้ำทะเลปานกลาง) สันเขื่อนกว้าง ๖ เมตร ฐานเขื่อนกว้าง ๑๒๐ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๒,๒๖๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

อาคารโรงไฟฟ้า ตั้งอยู่ทางด้านซ้ายมือตัวเขื่อน ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาดกำลังผลิต ๘,๔๐๐ กิโลวัตต์ จำนวน ๓ เครื่อง รวมกำลังผลิตทั้งสิ้น ๒๕,๒๐๐ กิโลวัตต์

เขื่อนอุบลรัตน์ เริ่มก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๐๗ แล้วเสร็จในปี ๒๕๐๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราช ดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญาฯ ไปทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๐๙

ต่อมา กฟผ. ได้ทำการปรับปรุงเขื่อนอุบลรัตน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเขื่อนในการบรรเทา อุทกภัยให้สูงขึ้น และเป็นการเสริมความปลอดภัยให้แก่ตัวเขื่อนโดยการเสริมสันเขื่อนจากระดับ +๑๘๕ เมตร (รทก.) เป็นที่ระดับ +๑๘๘.๑๐ เมตร (รทก.) ส่วนฐาน

เขื่อนด้านท้ายขยายจากเดิมซึ่งกว้าง ๑๒๐ เมตร เป็น ๑๒๕ เมตร โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปลายปี ๒๕๒๗ และปรับปรุงแล้วเสร็จเมื่อต้นปี ๒๕๓๐

ประโยชน์ เขื่อนอุบลรัตน์ เป็นเขื่อนอเนกประสงค์ที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อประชาชนในด้านต่างๆ ดังนี้

- **ด้านผลิตไฟฟ้า** สามารถผลิตไฟฟ้าได้ ๕๕ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง
- **ด้านชลประทานและการเกษตร** น้ำที่ปล่อยผ่านการผลิตไฟฟ้าแล้วจะถูกส่งเข้าสู่ระบบชลประทาน ให้แก่พื้นที่เกษตรกรรมที่จังหวัดขอนแก่นและมหาสารคาม จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ช่วยให้ทำการ เพาะปลูกได้ปีละ ๒ ครั้ง และสามารถปลูกพืชในฤดูแล้งได้ด้วย
- **ด้านการประมง** อ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ เป็นแหล่งประมงขนาดใหญ่ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ ทำรายได้ ปีหนึ่งๆ ให้แก่ประชาชนในภูมิภาคนี้เป็นจำนวนมาก ช่วยยกระดับมาตรฐาน การครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น
- **ด้านการบรรเทาอุทกภัย** ภายหลังการก่อสร้างเขื่อนอุบลรัตน์สามารถบรรเทาภาวน้ำท่วมที่เกิดขึ้น อย่าง กระทันหันในฤดูฝน บริเวณแนวฝั่ง ลำนํ้าพองถึงแม่น้ำชีให้ลดน้อยลง
- **ด้านคมนาคม** อ่างเก็บน้ำของเขื่อนใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ ประชาชนใช้เป็น เส้นทางสัญจร ไปมาหาสู่กันอย่างสะดวกและรวดเร็ว ทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ ของประชาชนทั่วไป

สถานที่ท่องเที่ยว ก่อนเดินทางเข้าเขื่อนอุบลรัตน์ ท่านสามารถแวะชมสถานที่ท่องเที่ยวตามรายการที่น่าสนใจ ซึ่งมีทั้งสถานที่ สำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติหลายแห่ง อาทิ พระธาตุขามแก่น วัดพระบาท ภูพานคำ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติขอนแก่น บึงแก่นนครอุทยานแห่งชาติ ภูเก้า-ภูพานคำ และอำเภอชนบท ซึ่งมีการ ทอผ้าไหมพื้นเมือง “ชินมัดหมี่” ที่มีชื่อเสียงมาก เป็นต้น

ติดต่อสอบถาม เมื่อเดินทางถึงเขื่อนอุบลรัตน์ ท่านสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดการเข้าเยี่ยมชมได้ที่แผนก ประชาสัมพันธ์เขื่อนอุบลรัตน์ โทร. ๐ ๔๓๔๔ ๖๒๓๓-๔ ต่อ ๒๐๕๐,๒๐๕๖ โทรสาร ๐ ๔๓๔๔ ๖๑๕๒

หากประสงค์จะพักแรมติดต่อได้ที่หน่วยบ้านรับรอง เขื่อนอุบลรัตน์ โทร.๐ ๔๓๔๔ ๖๒๓๑, ๔๔๖๒๓๓-๔ ต่อ ๕๘๖๔ หรือติดต่อสำรองที่พักล่วงหน้าได้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย บางกรวย นนทบุรี โทร.๐ ๒๔๓๖ ๐๖๔๖-๘

สรุป เขื่อนอุบลรัตน์ เปรียบประดุจประทีปดวงแรกที่น่าความสว่างไสวมาสู่ภูมิภาคแผ่นดินที่ราบสูงนี้ ให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมกับภาคอื่นๆ ของประเทศ ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาบ้านเมือง ให้เจริญรุดหน้ายิ่งขึ้น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของ ความสำเร็จนี้ และขอต้อนรับผู้มาเยี่ยมชมเยือน เขื่อนอุบลรัตน์ทุกท่านด้วยความยินดียิ่ง